

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Gdańsk w parę godzin

czas trwania: 5 godzin, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności: łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Moja krótka przygoda z Gdańskiem miała miejsce latem, kilka lat temu i rozpoczęła się na warszawskim dworcu wschodnim, skąd odjeżdża kursujący latem pociąg "Słoneczny". Pociąg zawozi pasażerów rano nad morze, a wieczorem zabiera ich z powrotem do domu ;) To oznacza około sześciu godzin wolnego czasu, które warto spędzić na zwiedzeniu tego pięknego miasta, jakim jest Gdańsk.

Z gdańskiego dworca głównego trzeba skierować się w prawą stronę i przejść ulicą Podwale Grodzkie, a potem Wały Jagiellońskie jakieś 300m, aby dotrzeć do ulicy Długiej. Od razu naszym oczom ukazuje się Katownia i tzw. Wieża Więzienna (1410). Zaraz za nią wita nas Złota Brama (XV w.), która stanowi swoiste wejście na ulicę Długą. Ulica ta, wraz ze swoim przedłużeniem - Długim Targiem, to jeden z najpiękniejszych deptaków Polski. Po lewej i po prawej stronie możemy podziwiać przepiękne kamieniczki stanowiące zespół domów mieszczańskich z XV-XIX w.

Idąc dalej prosto po lewej stronie dostrzegamy Ratusz Głównego Miasta (XIV/XV w.). Nad jego gotycko-renesansową bryłą z wielobocznymi wieżyczkami, góruje wspaniała, smukła wieża, widoczna z najbardziej odległych zakątków miasta. Na zwieńczeniu hełmu balansuje złocona statua Zygmunta Augusta. Ratusz był siedzibą władz miasta, a także jego symbolem i wizytówką. Dziś już nie pełni tej funkcji, poza wyjątkowymi okazjami, kiedy organizuje się tu uroczyste sesje gospodarzy miasta czy podejmuje wybitne osobistości.

Następną atrakcją, która na nas czeka to niewątpliwie Fontanna Neptuna (XVIII w.). Każdy turysta zwiedzający Gdańsk powinien ją zobaczyć, ponieważ stanowi ona pewnego rodzaju symbol tego miasta. Postać Neptuna została odlana z brązu według projektu Piotra Husena w 1615 r., fontanna zaś pierwszy raz trysnęła woda w 1633 roku. Za fontanną znajduje się Dwór Artusa (1476-81) będący częścią Muzeum Historycznego Miasta Gdańska.

Idąc dalej prosto dojdziemy do Zielonej Bramy (XV w.), za którą czeka już na nas Motława. Każdemu polecam spacer po Długim Pobrzeżu, a następnie Rybackim Pobrzeżu skąd można podziwiać statki turystyczne, a nawet wybrać się którymś na krótki rejs. Przy samej Motławie czeka na nas jeszcze Żuraw (koniec XV w.), kolejny symbol Gdańska. Niegdyś używany do przeładunku towarów i stawiania masztów na statkach, dziś stanowi tylko obiekt turystyczny.

Po drugiej stronie Motławy możemy jeszcze zobaczyć Spichlerze na Wyspie Spichrzów (obecnie Centralne Muzeum Morskie), Sółdka - masowca, który szczyci się tytułem pierwszego, całkowicie zbudowanego w Polsce statku po II wojnie światowej, a także budynek Polskiej Filharmonii Bałtyckiej na Wyspie Ołowiance.

Każdemu polecam wizytę w tym pięknym mieście chociażby tak krótką jak moja bo przecież wszyscy doskonale wiemy, że Gdańsk to królewskie miasto!

Program wycieczki

Gdańsk

Neorenesansowy dworzec kolejowy

Obecna lokalizacja Dworca Głównego nie jest lokalizacją pierwotną. Pierwszy dworzec gdański, który uległ całkowitemu zniszczeniu podczas II wojny światowej mieścił się w okolicy ulicy Toruńskiej.

Początki dzisiejszej stacji na Podwalu Grodzkim sięgają 1867 roku gdy powstał tam prowizoryczny dworzec pasażerski. Budowę hali dworcowej rozpoczęto w 1894 roku. Budynek wzniesiono z czerwonej cegły w stylu neorenesansowym. Charakterystycznym elementem jest 48-metrowa wieża zegarowa zwieńczona miedzianym hełmem. Nad całością fasady dominują wielkie półokrągłe okna. Główne wejście ozdabia portal z lwami wykutymi z piaskowca. W oknie nad głównym wejściem od 2006 roku zobaczyć można kopię znanego dzieła Hansa Memlinga, tryptyku Sąd Ostateczny, którego oryginał znajduje się w zbiorach Muzeum Narodowego w Gdańsku.

Dworzec Główny jest jednym z najpiękniejszych tego typu zabytków nie tylko w Polsce, ale i w Europie i choćby z tego względu warto go zobaczyć. Ciekawostka: Niemal identyczna replika gdańskiego dworca kolejowego znajduje się w Japonii, w miejscowości Imari na wyspie Kiusiu i pełni funkcję... pałacu ślubów.

54°21'20"N 18°38'41"E | na mapie:A

Gdańsk

Brama Żłota (brama lądowa)

Manierystyczna Brama Żłota (brama lądowa).

Wzniesiona została w 1612 roku na miejscu dawnej Bramy Długoulicznej według projektu Abrahama van den Blocka. Budynek posiada trzy przełoty, z których środkowy jest największy. Całość wieńczy ażurowa attyka z umieszczonymi tam w 1648 roku rzeźbami Piotra Ringeringa. Figury przedstawiają od strony Katowni - alegorie Wolności, Bogactwa, Sławy i Pokoju, a od strony ulicy Długiej - alegorie Mądrości, Pobożności, Sprawiedliwości i Zgody. Obecne rzeźby są repliką oryginalnych, zniszczonych przez czas i wojnę.

Na fasadzie zachodniej umieszczono cytat z Psalmu 122 w języku niemieckim "Oby dobrze wiodło się tym, co cię miłują. Oby pokój panował w twych murach, a szczęście w twych pałacach". Od strony wschodniej jest napis w języku łacińskim "Zgodą małe państwa rosną, niezgodą wielkie upadają".

(Betix)

54°20'59"N 18°38'54"E | na mapie:B

Gdańsk

Ratusz Głównego Miasta (1379-1382, 1427, 1486–1492)

Pierwsze udokumentowane informacje o gdańskim ratuszu pochodzą z 1357 roku. Najstarsze dokumenty mówią o budowniczym Henryku Ungeradinie, który wznosił dwukondygnacyjny budynek od strony ulicy Długiej. W XV stuleciu ratusz podwyższono o jedną kondygnację, a wysokość wieży podwojono. Niestety, jej pierwotny gotycki hełm spłonął już w 1494 r. W owych czasach była to najbardziej reprezentacyjna budowla miasta. Przebudowę gotyckiego gmachu na renesansową, obszerniejszą siedzibę władz miejskich podjęto po pożarze w 1556 r. Ostateczny kształt wnętrza nadali licznie zatrudnieni niderlandzcy artyści pod kierunkiem Antoniego van Obbergena. W kolejnych stuleciach wygląd ratusza pozostawał bez większych zmian, wyjąwszy niefortunną przeróbkę wystroju Wielkiej Sali Wety w 1842 r. oraz kilkukrotną zmianę portalu i schodów głównego wejścia.

W 1945 r., konserwatorowi zabytków udało się zdemontować i ocalić przed zniszczeniem część wyposażenia, dzięki czemu po wojnie mogło ono powrócić na swoje miejsce. Po trwającej 25 lat odbudowie, w 1971 r. otwarto w ratuszu Muzeum Historii Miasta Gdańska. Widoczna od Motławy fasada ratusza Głównego Miasta jest najbardziej charakterystycznym elementem gdańskiej Starówki. Gotycką wieżę wieńczy niepowtarzalnej urody renesansowy hełm z podwójną latarnią. W większej zawieszono 14-sto dzwonowy carillon, wygrywający melodie z okazji miejskich uroczystości. Zegar – umieszczony na najwyższej kondygnacji – pochodzi z 1561 r. Wieżyczki flankujące wschodnią, gotycką ścianę szczytową są zakończone małymi latarniami. W jednej wisiał ongiś dzwon, którego dźwięk zwiastował egzekucje wykonywane przed Dworem Artusa. Sala Czerwona. Zdobienia Letniej Sali Rady – zwanej też Wielką lub Czerwoną – porównuje się do Sali Senatorskiej weneckiego Pałacu Dożów.

Arcydzielnymi sztuki rzeźbiarskiej są tu: wspaniały portal z drzwiami wejściowymi, powiązany wspólną dekoracją z

ławami rady oraz kominiek z 1593 r., dzieło mistrza z Gandawy, Willema van der Meera. Cykl ścienny siedmiu obrazów z 1595 r., namalowanych przez Hansa Vredemana de Vriesa, miał przypominać rajcom o cnotach moralnych, a 25 obrazów sufitowych stanowi apoteozę Gdańska i jego związków z Polską. Pozostałe sale: - Wielka Sala Wety (Ławy) - Sala „Wielki Krzysztof”; - Zimowa (Mała) Sala Rady - Mała Sala Ławy (Sądowa) - Sala „Pod Zodiakiem”;. Na szczycie wieży ratuszowej (81,5 m) władze miasta w 1561 r. umieściły pozłacany, naturalnej wielkości posąg króla Zygmunta Augusta. Z wysokości 48 m nad poziomem ulicy, po wspięciu się na 102 stopnie, można podziwiać wspaniałą panoramę gdańskiej Starówki.

54°20'56"N 18°39'09"E | na mapie: C

Gdańsk

Królewskie kamienice

Początkowo wszystkich znamienitych gości przybywających do Gdańska podejmowano w Ratuszu Głównego Miasta, ale z czasem utrwalił się nowy zwyczaj. Kwaterami królów polskich i ich rodzin stały się ciekawe kamienice południowej pierzei Długiego Targu (dzisiejsza numeracja 1-4). Gościli tu, niekiedy kilkakrotnie - Zygmunt III Waza, Władysław IV, Jan Kazimierz, Jan III Sobieski, August II i Stanisław Leszczyński.

Dom nr 1, zabytek z klasycystyczną fasadą służył zazwyczaj damom dworu. Właściwą kwaterą królewską był renesansowy dom nr 2, a właściwie jego górne piętro. To

właśnie tutaj w 1677 roku Marysieńka urodziła Sobieskiemu królewicza Aleksandra. Szczyt kamienicy ozdobiony jest figurą Neptuna. Warto zobaczyć też znajdujące się przed wejściem przedproże ozdobione kratami i dwiema pionowymi kamiennymi płytami z XVI wieku. Wystrój fasady jest prawdopodobnie dziełem Andrzeja Schłütera - nadwornego królewskiego rzeźbiarza. Na przełomie XVII i XVIII wieku właścicielem kamienicy był królewski poczmistrz - Franciszek de Grata. Później dom przeszedł na własność rodziny Rosenbergów - znanych gdańskich patrycjusz, którzy stworzyli prywatną bibliotekę liczącą ponad 22 tys. woluminów. Podczas pobytu króla sień domu zamieniała się w salę tronową, która połączona została dodatkowo wykutym przejściem z sienią kamienicy nr 3 służącej za jadalnię i salę sądową.

W domu nr 4, którego fasada pochodzi z 1630 roku, kwaterowali zazwyczaj medycy i dworzanie podróżujący wraz z królem. Na przedprożu tej kamienicy również są ozdobne kamienne płyty pochodzące z XVIII wieku.

54°20'54"N 18°39'11"E | na mapie:D

Gdańsk Fontanna Neptuna

Ta znana fontanna, będąca ważną atrakcją turystyczną Gdańska, ma długą historię. Jej początek sięga 1606 roku, gdy rozpoczęto przygotowania do realizacji śmiałego pomysłu. Inicjatorem stworzenia fontanny w prawdziwie włoskim stylu był ówczesny burmistrz miasta Bartłomiej Schachmann. Projekt czaszy i ozdobnego trzonu wykonał sam Abraham van den Block. Postać Neptuna, władcy mórz i oceanów, została odlana przez Piotra Husena według projektu Gerdta Benningka.

Wojna Rzeczypospolitej ze Szwecją, oblężenie miasta i brak funduszy uniemożliwił dokończenie tak kosztownego i skomplikowanego technicznie zamierzenia jakim była instalacja tej fontanny. Udało się to dopiero w 1633 roku. Rok później ogrodzono ją kratą ze złożonymi polskimi orłami świadczącymi o związkach Gdańska z Koroną. Los nie był dla fontanny łaskawy ponieważ niespełna sto lat

później była już tak mocno zdewastowana, że wymagała gruntownej odnowy. Dokonano tego dopiero w 1761 roku. Trzon i basen zostały przebudowane przez Jana Karola Stendera, a zniszczona krata odnowiona przez Jakuba Barrena.

Podczas II wojny światowej postać Neptuna zdemontowano chcąc uchronić fontannę przed zniszczeniem. Jednak jak większość gdańskich zabytków i ona uciepiała. Ponowne uroczyste uruchomienie fontanny Neptuna nastąpiło w 1954 roku. Stojąc przez setki lat w reprezentacyjnym miejscu Drogi Królewskiej stała się symbolem miasta rozpoznawalnym w całej Polsce.

Każdy turysta przyjeżdżający do miasta powinien zobaczyć to ciekawe miejsce. Być w Gdańsku i Neptuna nie zobaczyć? Wstyd!

54°20'55"N 18°39'12"E | na mapie:E

Gdańsk Dwór Artusa

Gotycki Dwór Artusa, niezwykle cenny zabytek Gdańska, powstał w XIV w., a obecna manierystyczna fasada jest dziełem niezrównanego Abrahama van den Blocke. Zdobia ją posągi bóstw i bohaterów, w portalu widać medaliony Zygmunta III Wazy i jego syna Władysława. W gotyckiej Sali, obok XVII- i XVIII- wiecznych dzieł sztuki i kolekcji najstarszych w Polsce modeli okrętów, stoi renesansowy "król pieców" - największy w Europie, 11-metrowy, zbudowany przez holenderskiego zduna Georga Stelznera.

54°20'55"N 18°39'13"E | na mapie:F

Gdańsk

Brama Zielona (brama wodna)

Manierystyczna Brama Zielona (brama wodna)

Brama wzniesiona została w latach 1564-1568 według projektu Jana Kramera i pod nadzorem holenderskiego mistrza Regniera. Budynek miał być rezydencją polskich monarchów, lecz w rzeczywistości nigdy nie gościł żadnego króla.

Brama jest bardzo okazała i posiada cztery przejazdy, ponad którymi umieszczono zespół herbów. W latach 1746-1845 była siedzibą gdańskiego Towarzystwa Przyrodniczego, a później w 1880 roku zorganizowano w jej przestronnych salach Muzeum Przyrodnicze, które funkcjonowało do wybuchu II wojny światowej.

Tak naprawdę nie wiadomo skąd wzięła się nazwa bramy. Przypuszcza się, że od koloru malowideł na jej ścianach lub od koloru kamienia, z którego powstał pobliski most o tej samej nazwie.

Obecnie budynek jest własnością Muzeum Narodowego w Gdańsku. W salach Bramy Zielonej muzeum nie gromadzi zbiorów, lecz organizuje czasowe wystawy zarówno sztuki dawnej jak i nowoczesnej.

(Betix)

54°20'53"N 18°39'21"E | na mapie:G

Gdańsk

Żuraw – średniowieczny dźwig portowy

Jest to jedna z najbardziej rozpoznawalnych budowli nie tylko Gdańska, ale i Polski. Widnieje na wielu pocztówkach i wakacyjnych zdjęciach.

Stojący nad Motławą Żuraw jest największym dźwigiem portowym średniowiecznej Europy.

Pierwsze wzmianki o nim sięgają około roku 1367. Spłonął w 1442 roku, szybko jednak został odbudowany - prace zakończone zostały w 1444 roku. W wyniku działań wojennych dźwig ponownie zniszczył pożar w 1945 roku. Kiedy odtworzono kształt Żurawia, przekazany został w ręce Centralnego Muzeum Morskiego i takim oglądamy go dzisiaj.

Dźwig pełnił dwie funkcje - służył do stawiania masztów i przeładunku towarów, a jednocześnie był bramą miejską. Żuraw udostępniony jest zwiedzającym. Często organizowane są w nim wystawy nawiązujące do życia Portu Gdańskiego.

54°21'02"N 18°39'27"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): Betix, fot. Betix, , Betix, fot. emilioz, piotrekt345, fot. Betix, sylwiancyka

Trasa dodana przez: artek

Przewodnik wygenerowany w serwisie
www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone.
Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być
reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny,
mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do
innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie
danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu.
Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
czwartek 18 grudnia 2025 16:06:42

miniprzewodnik

